

**SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII KADENCJA**

Warszawa, dnia 10 października 2014 r.

Druk nr 740

**KOMISJA
SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
I ADMINISTRACJI PAŃSTWOWEJ**

**Pan
Bogdan BORUSEWICZ
MARSZAŁEK SENATU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Na podstawie art. 76 ust. 1 Regulaminu Senatu Komisja Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej wnosi o podjęcie postępowania w sprawie inicjatywy ustawodawczej dotyczącej projektu ustawy

o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym.

Do reprezentowania Komisji w dalszych pracach nad tym projektem ustawy upoważniony jest senator Andrzej Matusiewicz.

W załączeniu przekazuję projekt ustawy wraz z uzasadnieniem.

Zastępca Przewodniczącego Komisji
Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej
(-) Stanisław Iwan

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym

Art. 1. W ustawie z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2012 r. poz. 1137, z późn. zm.¹⁾) w art. 130a:

1) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Podmiot, który wydał dyspozycję usunięcia pojazdu powiadamia o tym właściwego miejscowo starostę.”;

2) ust. 10a otrzymuje brzmienie:

„10a. Starosta występuje z wnioskiem, o którym mowa w ust. 10, nie wcześniej niż przed upływem 30 dni od dnia powiadomienia, jednak nie później niż w ciągu 30 dni od dnia upływu terminu, o którym mowa w ust. 10 albo 10d.”;

3) w ust. 10h zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Koszty związane z usuwaniem, przechowywaniem, oszacowaniem, sprzedażą lub zniszczeniem pojazdu powstałe od momentu wydania dyspozycji jego usunięcia do zakończenia postępowania ponosi osoba będąca właścicielem tego pojazdu w dniu wydania dyspozycji usunięcia pojazdu.”;

4) po ust. 10h dodaje się ust. 10ha w brzmieniu:

„10ha. Koszty związane z przechowywaniem pojazdu powstałe po upływie terminu na złożenie wniosku, o którym mowa w ust. 10a, a przed złożeniem tego wniosku ponosi powiat.”.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 1448, z 2013 r. poz. 700, 991, 1446 i 1611 oraz z 2014 r. poz. 312, 486 i 529.

UZASADNIENIE

Celem projektu ustawy jest doprecyzowanie przepisów regulujących postępowanie z pojazdami usuniętymi z dróg na podstawie art. 130a ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2012 r. poz. 1137, z późn. zm.) i nieodebranymi z parkingów strzeżonych przez ich właścicieli w ustawowo określonym terminie.

Projekt realizuje wnioski *de lege ferenda* wynikające z kontroli Najwyższej Izby Kontroli (dalej NIK) nr P/13/165 zawarte w Informacji o wynikach kontroli, opublikowanej przez NIK w grudniu 2013 r., nt. „Usuwania przez powiaty pojazdów i prowadzenia parkingów strzeżonych dla tych pojazdów”.

Celem kontroli przeprowadzonej przez NIK było dokonanie oceny realizacji zadań własnych powiatów związanych z usuwaniem pojazdów z dróg na podstawie art. 130a ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym. Zadania te zostały nałożone na powiaty na podstawie przepisów ustawy z dnia 22 lipca 2010 r. o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 152, poz. 1018 i nr 225, poz. 1466).

Kontroli poddano w szczególności postępowanie w stosunku do pojazdów nieodebranych przez ich właścicieli z parkingów w określonym w ustawie terminie, w tym wnioskowanie do sądu o orzeczenie ich przepadku na rzecz powiatu, wykonywanie postanowień sądów, jak też wydawanie przez starostów decyzji o zapłacie przez właściciela pojazdu kosztów związanych z usunięciem pojazdu z drogi, jego przechowywaniem, oszacowaniem wartości, sprzedażą lub zniszczeniem.

NIK ocenił negatywnie podejmowanie działań przez objęte kontrolą podmioty. Stwierdzone nieprawidłowości, polegające na naruszeniu obowiązujących przepisów, jak również braku rzetelności w podejmowanych działaniach, dotyczyły w szczególności wyznaczania podmiotów usuwających i przechowujących pojazdy, kierowania do sądu wniosków o orzeczenie przepadku pojazdu na rzecz powiatu, jak również ustalania wysokości kosztów związanych z usunięciem pojazdu z drogi, jego przechowywaniem, oszacowaniem wartości, sprzedażą lub zniszczeniem.

Nieprawidłowości występujące w działalności kontrolowanych jednostek skutkowały przede wszystkim nieuzasadnionym wzrostem kosztów przechowywania pojazdów

usuniętych z drogi na parkingu strzeżonym, którymi w całości obciążani byli właściciele pojazdów w dniu ich usunięcia z drogi.

W związku z powyższym NIK wysunął postulat wprowadzenia rozwiązań ustawowych mających na celu ochronę uzasadnionych interesów poprzednich właścicieli pojazdów przed negatywnymi skutkami zaniechań organów władzy publicznej. W ocenie NIK zasadnym jest, aby właściciel pojazdu usuniętego z drogi ponosił koszty jego przechowywania na parkingu strzeżonym, jednakże granice tej odpowiedzialności powinny zostać tak wyznaczone, aby uwzględniały zarówno interes społeczny, jak również uzasadniony interes osób bezpośrednio zainteresowanych. W ocenie NIK wątpliwości budzi sytuacja, w której właściciel nieodebranego z parkingu pojazdu, nie mając realnego wpływu na postępowanie organów władzy publicznej, jest obciążany kosztami, których wysokość codziennie rośnie wskutek przewlekłości takiego postępowania. Ustalenia kontroli wskazują, że przypadki takiej przewlekłości, zarówno na etapie wnioskowania do sądu o stwierdzenie przepadku pojazdu na rzecz powiatu, jak również przy wykonywaniu takich orzeczeń są bardzo częste. Jednocześnie NIK zwrócił uwagę, że powiat nie ponosi skutków własnej opieszałości bowiem w myśl art. 130a ust. 10h ustawy – Prawo o ruchu drogowym kosztami usunięcia, przechowywania, oszacowania, sprzedaży lub zniszczenia pojazdu, od momentu wydania dyspozycji usunięcia pojazdu do zakończenia postępowania, w całości obciążana jest osoba będąca właścicielem pojazdu w dniu wydania dyspozycji jego usunięcia z drogi.

NIK w Informacji o wynikach kontroli wskazał również na celowość wprowadzenia zmian legislacyjnych polegających na zobowiązaniu podmiotu wydającego dyspozycję usunięcia pojazdu do niezwłocznego przedstawienia właściwemu staroście powiadomienia o usunięciu pojazdu z drogi. Brak regulacji w tym zakresie powoduje, że starosta dowiaduje się o tym, że dany pojazd został usunięty z drogi dopiero wtedy, gdy właściciel takiego pojazdu - w celu odbioru pojazdu z parkingu - dokonuje opłaty za usunięcie pojazdu oraz jego przechowywanie na parkingu strzeżonym, lub po otrzymanej informacji od podmiotu prowadzącego taki parking, że pojazd usunięty z drogi nie został odebrany przez jego właściciela. W praktyce oznacza to, że w przypadku jeżeli właściciel nie zamierza odebrać pojazdu z parkingu, starosta przez okres 3 miesięcy nie posiada wiedzy o tym, że pojazd został usunięty z drogi znajdującej się na terenie powiatu i umieszczony na parkingu wyznaczonym przez starostę.

Zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami podmiot prowadzący parking strzeżony w przypadku nieodebrania przez właściciela pojazdu z parkingu w terminie 3 miesięcy od dnia jego usunięcia z drogi, ma obowiązek powiadomić o tym fakcie starostę i podmiot, który wydał dyspozycję usunięcia pojazdu nie później niż 3 dnia od upływu tego terminu (art. 130 ust. 10g ustawy – Prawo o ruchu drogowym). Starosta występuje do sądu z wnioskiem o orzeczenie przepadku pojazdu jeżeli prawidłowo powiadomiony właściciel lub osoba uprawniona nie odebrała pojazdu w terminie 3 miesięcy od jego usunięcia. Przepis art. 130a ust. 10a ustawy – Prawo o ruchu drogowym stanowi jedynie, iż starosta nie może wystąpić z takim wnioskiem przed upływem 30 dni od dnia powiadomienia właściciela. Brak jest natomiast przepisu wskazującego maksymalny termin na złożenie stosownego wniosku. Jedynie ograniczenia czasowe dla powiatu wynikają z przepisu art. 130a ust. 10k ustawy – Prawo o ruchu drogowym, który przewiduje, iż decyzji o zapłacie kosztów nie wydaje się, jeżeli od uprawomocnienia się orzeczenia sądu o przepadku pojazdu upłynęło 5 lat oraz art. 35 Kodeksu postępowania administracyjnego, który określa terminy załatwiania spraw, jednakże obejmujące postępowanie od momentu sprzedaży lub zniszczenia pojazdu do wydania decyzji o zapłacie kosztów. Jednocześnie w myśl art. 130a ust. 10h ustawy – Prawo o ruchu drogowym kosztami usunięcia, przechowywania, oszacowania, sprzedaży lub zniszczenia pojazdu, od momentu wydania dyspozycji usunięcia pojazdu do zakończenia postępowania, w całości obciążana jest osoba będąca właścicielem pojazdu w dniu wydania dyspozycji jego usunięcia z drogi.

Przedstawiony projekt ustawy przewiduje wprowadzenie do art. 130a ustawy - Prawo o ruchu drogowym:

- 1) obowiązku poinformowania starosty o fakcie usunięcia pojazdu przez podmiot wydający dyspozycję usunięcia pojazdu (dodawany art. 130a ust. 4a; art. 1 pkt 1 projektu); wprowadzenie tego obowiązku przyczyni się do usprawnienia przepływu informacji pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w postępowaniu związanym z usunięciem pojazdu z drogi, a w efekcie umożliwi szybsze podejmowanie przez starostów stosownych czynności w toku tego postępowania;
- 2) przepisu przewidującego 30-dniowy termin na złożenie przez starostę wniosku do sądu o orzeczenie przepadku pojazdu na rzecz powiatu (nowelizowany art. 130a ust. 10a;

art. 1 pkt 2 projektu); przepis ten ma na celu zmobilizowanie starostów do składania stosownych wniosków do sądu w określonym ustawowo terminie;

- 3) regulacji, zgodnie z którą koszty przechowywania pojazdu powstałe po upływie terminu na złożenie przez starostę wniosku do sądu o orzeczenie przepadku, aż do momentu złożenia takiego wniosku, będą obciążać powiat, a nie właściciela pojazdu (dodawany art. 130 ust. 10ha; art. 1 pkt 4 projektu); regulacja ta ma na celu zminimalizowanie negatywnych konsekwencji dla właściciela pojazdu, polegających na obowiązku ponoszenia kosztów powstałych wskutek przewlekłego działania organu.

Projekt ustawy wywołuje skutki finansowe dla powiatów. W myśl projektowanych przepisów (art. 130a ust. 10ha ustawy - Prawo o ruchu drogowym) powiaty będą ponosiły koszty przechowywania pojazdu na parkingu strzeżonym powstałe po upływie terminu na złożenie przez starostę wniosku do sądu o orzeczenie przepadku, do czasu złożenia takiego wniosku.

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.